

Väljaandja:	Vaivara Vallavolikogu
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	16.11.2012
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.03.2018
Avaldamismärge:	RT IV, 23.11.2012, 4

Vaivara valla kalmistute heakorra- ja kasutamise eeskiri

Vastu võetud 25.11.2010 nr 15
[RT IV, 02.10.2012, 24](#)
 jõustumine 04.12.2010

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
12.11.2012	RT IV, 23.11.2012, 2	16.11.2012

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 3 punkti 2 ja § 22 lõike 1 punkti 36¹alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

(1) Käesolev määrus sätestab kõigi Vaivaravalla haldusterritooriumil asuvate kalmistute heakorra nõuded ning Vaivaravalla omandis või valduses olevate kalmistute kasutamise reeglid.

(2) Kalmistuterajamisel, haldamisel ja kasutamisel juhendatakse Eesti Vabariigi seadustest, muudest õigusaktidest ja käesolevast eeskirjast.

(3) Määruseskasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) kalmistu – tähistatud maa-ala inimestesurnukehade või nende tuha matmiseks ja surnute mälestamiseks;
- 2) hauaplats – kalmistul asuv maa-ala ühe võimitme surnukeha matmiseks kirstus või tuhaurnis;
- 3) tuhamatuste ala – maa-ala kalmistul, mis oneraldatud tuhastatud surnukehade tuha matmiseks;
- 4) ridahaud – hauaplats tundmatute isikutesurnukehade matmiseks kirstus;
- 5) hauaplatsi kasutaja – isik, kellel on kalmistuhaldaja nõusolek hauaplatsi kasutamiseks;
- 6) kalmistu külastaja – isik, kes viibib kalmistuterritooriumil, v.a kalmistu haldaja;
- 7) hauarajatis – hauaplatsil paiknev maapinnagakohtkindlalt ühendatud ehitis (betoonrant vms);
- 8) hauatähis – ühte või mitut hauaplatsi tähistav rist, plaat, sammak, kivi või muu tähis;
- 9) matja – isik, kes vormistab ja korraldab matuse.

§ 2. Kalmistute haldamine

(1) Vaivara valla omandis või valduses olevaid kalmistuid haldab Vaivara Kalmistud Sihtasutus.

(2) Kalmistute haldajaülesanneteks on kalmistute maa-ala aastaringne korrashoid, elanikkonnale matuseteenuste osutamine ja kalmistute elektroonilise arhiivi loomine ja pidamine.

(3) Hauaplatsi kasutusõiguse tasu suuruse ja kalmistute haldaja poolt osutatavate teenuste hinnad kehtestab Vallavolikogu.

§ 3. Kalmistute tähistamine

Kalmistud peavad olema ümbritsetud piirdega või muul viisil selgelt piiritletud.

Kalmistu peasissekäigu juures teadetetahvilil peab olema välja pandud kalmistu plaan, millel on kvartalite, teede ja ajalooliselt ning kultuuriliselt erilist tähendust omavate kalmude ja muude oluliste objektide asukoht. Samuti

tuleb teadetehvliil avaldada kalmistu haldaja nimi ja aadress, andmed kalmistuvahtide kohta, kalmistu kontori lahtiolekuajad ja teenuste loetelu ning käesolev eeskiri.

§ 4. Kalmistute heakorra nõuded

- (1) Kalmistu territooriumil tuleb hoida korda, puhtust ja huarahu.
- (2) Keelatud on:
 - 1) hoonete, väravate, piirete, veevõtukohtade, kalmude, hauatähiste ja -rajatiste kahjustamine, samuti lillede, puude ning nende okste murdmine;
 - 2) kalmistule olmeprügi toomine, prahi panemine selleks mitteettenähtud kohta või kalmistu territooriumi risustamine mõnel muul viisil;
 - 3) hauaplatsi mõõtmete omavoliline suurendamine ning hauatähiste ja -rajatiste omavoliline paigaldamine, eemaldamine või muutmine;
 - 4) omavoliline pinnase teisaldamine;
 - 5) kalmistul mootorsõiduki või jalgrattaga sõitmine kalmistu haldaja loata;
 - 6) lõkete tegemine välja arvatud kalmistu haldaja poolt kalmistu hooldamiseks tarvilike tööde läbiviimisel;
 - 7) kalmistu territooriumil loomadega viibimine, v.a. selleks ettenähtud kohad;
 - 8) loomade matmine;
 - 9) muu avalikku korda, heakorda ja huarahu rikkuv tegevus

2. peatükk HAUAPLATSIDE ERALDAMINE JA MATMINE

§ 5. Hauaplatside suurus

- (1) Hauaplatsid võivad olla nii kirstude kui ka urnide matmiseks. Matjal, kes ei soovi matmiskoha eraldamist, on võimalik matta (või puistata) tuhk tuhamatuste alale.
- (2) Hauaplats eraldatakse vastavalt matja soovile ühe- või kahekohalisena (kirstuhaua korral) mõõtmetega vastavalt 1,5x2,5 või 2,5x2,5 m. Erandjuhtudel võidakse eraldada suurem hauaplats. Akteeritud hauaplatsid eraldatakse üldjuhul esialgse kuju ja suurusega.
- (3) Riigiküla kalmistul on ühekohalise hauaplatsi mõõtmed 1,5x2,3 m ja kahekohalisel hauaplatsil 2,5x2,3 m.
- (4) Erandjuhtudel, kui looduslikud tingimused ei võimalda eraldada lõigetes 3 ja 4 sätestatud suurusega hauaplatsi, võib eraldada väiksema hauaplatsi. Kirstuga matmisel ei tohi hauaplatsi pikkus olla väiksem kui 2 m ja laius väiksem kui 1,2 m.
- (5) Hauaplatsi eraldades tuleb üldjuhul jälgida põlist matmistava, mille kohaselt kirst asetatakse hauda ida-lääne suunas (maetava pea läände) ja hauatähis asetseb peatsis.
- (6) Lõikes 5 sätestatust võib erandkorras kõrvale kalduda kui nimetatud tegevus ei ole vastuolus keskkonnakaitse nõuetega ega häiri kalmistu üldist väljanägemist järgmistel juhtudel:
 - 1) kalmistu varasem planeering ei võimalda hauda kaevata õiges suunas;
 - 2) matuse korraldajad soovivad kaevata hauda ja matta lahkunut vastavalt oma religioossetele tavadele, mis ei kattu kohalike põliste matmistavadega.

§ 6. Hauaplatsi eraldamine ja selle kasutamise õiguse andmine

- (1) Hauaplatsi eraldamisel või taaskasutusele andmisel sõlmib kalmistu haldaja matjaga hauaplatsi kasutamise lepingu. Kasutuslepingu vormi kinnitab Vallavalitsus.
[\[RT IV, 23.11.2012, 2- jõust. 16.11.2012\]](#)
- (2) Kasutuslepingusse kantakse hauaplatsi kasutaja andmed, hauaplatsi asukoht ja kasutusse antava hauaplatsi suurus. Kasutuslepingus määratakse kindlaks kasutuslepingust tulenevad poolte õigused ja kohustused, kasutuslepingu kehtivuse tähtaeg, selle muutmise ja lõpetamise ja kolmandale isikule üleandmise kord, hauaplatsi kujundamise ja hooldamise nõuded, poolte vastutus hauaplatsi kasutamisel ja vaidluste lahendamise kord ning hauaplatsi kasutaja kinnitus kalmistu kasutamise eeskirja tundmise ja täitmise kohta.
- (3) Juhul kui hauaplatsi kasutaja soovib kalmistu haldajalt tellida teenuseid, sõlmitakse hauaplatsi kasutaja ja kalmistu haldaja vahel eraldi teenuse osutamise leping, milles sätestatakse tellitud teenused, nende maksumus ja teenuste eest tasumise kord.
- (4) Omasteta ja tundmatu surnu matmisel kasutuslepingut ei sõlmita.

§ 7. Kasutuslepingu tähtaeg

- (1) Kasutusleping sõlmitakse tähtajaga 20 aastat.

(2) Kasutuslepingu tähtaja saabumisel loetakse kasutusleping lõppenuks. Kuus kuud enne kasutuslepingu lõppemist teavitab kalmistu haldaja hauaplatsi kasutajat kasutuslepingu lõppemisest, saates kirjalikus vormis teate kasutuslepingus toodud aadressile.

(3) Hauaplatsi senisel kasutajal on eesõigus uue kasutuslepingu sõlmimiseks. Uue kasutuslepingu sõlmimiseks esitab hauaplatsi kasutaja kalmistu haldajale kirjaliku avalduse ühe kuu jooksul enne kasutuslepingu tähtaja möödumist. Uue kasutuslepingu sõlmimise avalduse esitamata jätmisel loetakse kasutusleping lõppenuks ka juhul, kui hauaplatsi kasutaja jätkab hauaplatsi kasutamist.

§ 8. Kasutuslepingu üleandmine ja üleminek

(1) Hauaplatsi kasutaja võib kasutuslepingu üle anda kolmandale isikule kalmistu haldaja nõusolekul. Kasutuslepingu üleandmine vormistatakse kirjalikult kalmistu kontoris.

(2) Hauaplatsi kasutaja surma korral on tema perekonnaliikmel, matjal või pärijal õigus astuda kasutuslepingusse hauaplatsi kasutaja asemele. Matja võib astuda kasutaja asemele juhul, kui ta on ise pärija, pärija puudub või pärija loobub matja kasuks. Kasutuslepingusse astumise vormistab kalmistu haldaja kirjalikult hauaplatsi kasutaja surmatõendi esitamisel.

§ 9. Kasutuslepingu lõppemine

(1) Kasutusleping lõpeb tähtaja möödumisel või lepingu ülesütlemisel.

(2) Hauaplatsi kasutaja võib kasutuslepingu erakorraliselt ühepoolset enne tähtaja lõppu üles öelda, esitades kalmistu haldajale kirjalikult kasutuslepingu ülesütlemise avalduse.

(3) Kalmistu haldaja ütleb kasutuslepingu erakorraliselt ühepoolset enne tähtaja lõppu üles kui hauaplats on tunnistatud hooldamata hauaplatsiks vastavalt eeskirja §-le 17.

(4) Hauaplatsi, mille kasutusleping on lõppenud, võtab kalmistu haldaja arvele kui kasutajata hauaplatsi vastavalt eeskirja §-le 16.

§ 10. Matmise korraldamine

(1) Kalmistu haldaja vormistab matuse maetava isiku surmatõendi ja matja isikut tõendava dokumendi alusel, kui matjaga on kooskõlastatud matmiskoht ja matja on tellitud teenuste eest tasunud. Suvehooajal (16. aprillist kuni 30. novembrini) tuleb matus vormistada hiljemalt matusele eelneval päeval kella 10.00. Talvehooajal (1. detsembrist kuni 15. aprillini) üle-eelmisel päeval.

(2) Matmine on lubatud ainult valgel ajal, üldjuhul kella 10.00–15.00. Pühapäeval jariiklikel pühadel üldjuhul matmisi ei toimu.

§ 11. Matmine hauaplatsile

(1) Haua kaevab ja matmise teostab kalmistu haldaja. Muldasängitamine ja hauakääpa kujundamine toimub matja osavõtul.

(2) Matmist takistavate hauakivide ja muude haurajatiste ajutise kõrvaletõstmise ja taastpaigaldamise kulud kannab matja või hauaplatsi kasutaja.

(3) Kirstuga matmisel peab haua sügavus olema 1,5–2 meetrit maapinnast.
[RT IV, 23.11.2012, 2- jõust. 16.11.2012]

(4) Surnu tuhk maetakse hauaplatsile urniga või ilma. Urniga matmisel peab matmise sügavus olema vähemalt 1 meetrit.
[RT IV, 23.11.2012, 2- jõust. 16.11.2012]

(5) Kui haua kaevamisel tuleb pinnasest välja eelmise matuse säilmeid, maetakse need tagasi sama haua põhja kaevatud süvendisse. Tervena säilinud kirst tuleb jätta puutumata.

(6) Haua kaevamise ja teiste matusega seotud teenuste osutamise käigus hauaplatsi kõrval olevatele hauaplatsidele tekitatud kahjustused kõrvaldab kalmistu haldaja kolme päeva jooksul pärast matuse toimumist.

(7) Matuse käigus kõrvalolevate hauaplatsidele tekitatud kahjustused kõrvaldab hauaplatsi kasutaja kolme päeva jooksul pärast matuse toimumist. Hauaplatsi korrastamata jätmisel kõrvaldab kalmistu haldaja tekitatud kahjustused hauaplatsi kasutaja kulul.

§ 12. Tundmatu või omasteta surnu matmine

- (1) Tundmatu või omasteta surnu maetakse selleks eraldatud maa-alale päritolu omavalitsuse kulul.
- (2) Tundmatu surnud isiku säilmed maetakse kalmistul asuvasse ridahauda.
- (3) Omasteta surnu tuhistatakse ja tuhk maetakse kalmistu tuhamatuste maa-alale.
- (4) Tuhamatuste maa-alale ja ridahauda maetud surnu registreeritakse kalmistute registris.
- (5) Tuhamatuste maa-alale ja ridahauda matmisel hauaplatsi ei eraldata ja kasutuslepingut ei sõlmita.
- (6) Ridahaudasid ja tuhamatuste maa-ala hooldab ja heakorrastab kalmistu haldaja.

§ 13. Peale- ja ümbermatmine

- (1) Pealematmine on lubatud mitte enne 20 aasta möödumist eelmisest matmisest välja arvatud surnu tuha matmisel.
- (2) Kultuurimälestisteks tunnistatud hauaplatsidele peale ei maeta.
- (3) Surnute ümbermatmist teostatakse vastavalt tervisekaitse nõuetele kalmistut haldaja loal ja tema poolt määratud ajal, kooskõlastatult tervisekaitsetalitusega.

3. peatükk

HAUAPLATSIDE KUJUNDAMINE JA HOOLDAMINE

§ 14. Hauaplatside kujundamine

- (1) Kalmistu kujunduspõhimõtted kehtestab Vaivara Vallavalitsus.
- (2) Hauaplatsile püstitatud hauatähised ja -rajatised (sh taimestik) on kalmistu kujunduse osa ning nende paigaldamine, ümbertõstmine ja eemaldamine toimub kalmistu kujundusnõuete alusel ja kooskõlastatult kalmistut haldajaga. Üksikisikute ja juriidiliste isikute poolt püstitatud hauatähised ja -rajatised on nende omandiks. Kalmistu kujundusnõuete mittetäitmisel hauaplatsi kasutajat hoiatatakse. Kalmistu haldajal on õigus ühe aasta möödumisel hoiatamisest nõuetele mittevastavad hauatähised ja rajatised kõrvaldada hauaplatsi kasutaja kulul.
- (3) Hauaplatsi kasutaja on kohustatud tähistama haua risti, hauaplaadi või hauasambaga, millel peavad olema surnu ees- ja perekonnanimi ning sünni- ja surmaaeg. Hauatähised, rajatised ja haljastus peab asuma hauaplatsi piirides.
- (4) Hauerajatised (hauasambad, betoon- ja kivipiirded jms.) peab hauaplatsi kasutaja rajama nii, et naabruses uue haua kaevamisel ei tekiks rajatise varisemisohtu.
- (5) Hauerajatisete ja hauatähiste rajamisel või rekonstrueerimisel tekkinud betoon ja muud samalaadsed jäätmed kõrvaldatakse hauaplatsi kasutaja kulul.
- (6) Kalmistu haldajal on õigus eemaldada või määrata eemaldamisele kalmistu ilmet häirivad aiad, puud ja põõsad. Eelnevalt tehakse vastav ettepanek hauaplatsi kasutajale.

§ 15. Hauaplatsi hooldamine

- (1) Hauaplatsi hooldamise eest vastutab hauaplatsi kasutaja. Hauaplats peab vastama kalmistu kujunduspõhimõtetele ning järgmistele nõuetele:
 - 1) hauaplatsile istutatud taimed on terved ja elujõulised;
 - 2) hauaplatsilt on eemaldatud kuivanud ja murdunud taimed, pärjad ja küünlad;
 - 3) hauaplatsi piiravaid hekke pügatakse regulaarselt;
 - 4) hauatähised ja piirded on terved ja neil olev tekst loetav;
 - 5) hauaplatsilt on ära riisunud lehed ja muu praht;
 - 6) hauaplatsi katteplaadid on terved.
- (2) Hauaplatsi võib hauaplatsi kasutaja ja kalmistu haldaja vahel sõlmitud lepingu kohaselt tasulise teenusena hooldada kalmistu haldaja.

4. peatükk

KASUTAJATA HAUAPLATSIS ARVELEVÕTMINE

§ 16. Hauaplatsi kasutajata hauaplatsina arvelevõtmine

(1) Kasutajata hauaplatsina võetakse arvele hauaplats, mille kasutuslepingu tähtaeg on möödunud, kasutusleping on erakorraliselt enne tähtaja lõppu lõpetatud või hauaplats, mis on tunnistatud hooldamata hauaplatsiks vastavalt eeskirja §-le 17.

(2) Kasutajata hauaplatsi võib kalmistu haldaja eraldada uuesti kasutamiseks, kui viimasest matmisest on möödunud vähemalt 20 aastat.

§ 17. Hooldamata hauaplatsiks tunnistamine

(1) Hooldamata hauaplatsiks loetakse hauaplats, millel esineb vähemalt üks järgmistest tunnustest:

- 1) hauaplatsi pinnasest on olulises osas läbi kasvanud rohi või võsa;
- 2) hauarajatised ja -tähisted on tugevalt sammaldunud, läbiroostetanud või lagunened;
- 3) hauaplatsile kogunenud prahist ja lehtedest on ilmne, et hauaplatsi ei ole pikka aega hooldatud.

(2) Hauaplatsi hooldamata hauaplatsiks tunnistamiseks ja kasutajata hauaplatsina arvelevõtmiseks korraldab kalmistu haldaja selle ülevaatamise.

(3) Hauaplatsi ülevaatamiseks moodustab kalmistu haldaja komisjoni, kuhu kuuluvad kalmistu haldaja esindaja ja vähemalt üks Vallavalitsuse esindaja.

(4) Komisjon vaatab hauaplatsi üle kahel korral ühe aastase vahega:

- 1) Pärast esimest ülevaatus tähistatakse hauaplats meeldetuletuseks hoiatustähisega. Hooldamata hauaplatside nimekiri avaldatakse haldaja (ja Vaivara valla) veebilehel ning kalmistu haldaja edastab hauaplatsi kasutajale kirjaliku hoiatuse kasutuslepingus toodud aadressile.
- 2) Teisel ülevaatusel kontrollitakse esimesel ülevaatusel märgistatud hauaplatsi seisukorda ja võetakse vastu otsus hauaplatsi kasutajata hauaplatsiks tunnistamise või tunnistamata jätmise kohta.

(5) Ülevaatusel koostatakse protokoll, milles tuuakse ära hooldamata hauaplatsi asukoht, suurus ja kirjeldus. Teise ülevaatusel lisatakse protokolli märge otsusest hauaplatsi kasutajata hauaplatsiks tunnistamise kohta. Protokollile kirjutavad alla kõik ülevaatusel osalenud komisjoni liikmed.

(6) Hooldamata hauaplatsina arvele võetud hauaplatside kohta avaldatakse teade haldaja (ja Vaivara valla) veebilehel, andes hauaplatsi kasutajale võimaluse ühe kuu jooksul pärast teate avaldamist võtta ühendust kalmistu haldajaga ja korrastada hauaplats või loobuda hauaplatsi kasutamise õigusest ja kasutusleping erakorraliselt üles öelda.

(7) Pärast ühekuulise tähtaja möödumist võib kalmistu haldaja kasutuslepingu ühepoolset üles öelda. Hauaplatsi, millele ei ole kasutuslepingut sõlmitud, kasutusõigus loetakse lõppenuks kolme kuu jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõikes 5 ja 6 nimetatud toimingute tegemist, kui hauaplatsi kasutaja ei ole teates määratud tähtaja jooksul hauaplatsi korrastanud.

5. peatükk AJALOO- JA KUNSTMÄLESTISTENA KAITSE ALL OLEVAD HAUAPLATSID

§ 18. Ajaloo- ja kunstimälestistena kaitse all olevad hauaplatsid

(1) Kalmistul asuvate ajaloo- ja kunstimälestiste kohta sõlmib haldaja hauaplatsi kasutaja ja mälestiste omanikuga kaitsekohustuse, millega kohustab neid jälgima kaitsealuste hauaplatside seisundit ja hoidma neid ettenähtud korras.

(2) Kõik muudatused kaitsealustel hauaplatsidel peavad olema kooskõlastatud vastavalt kehtivale korrale.

(3) Kaitsealuse hauaplatsi kasutaja loobumisel hauaplatsi edasisest hooldamisest läheb kaitsealuse hauaplatsi kasutamise õigus üle kalmistu haldajale.

6. peatükk

JÄRELEVALVE JA VASTUTUS

§ 19. Vastutus

- (1) Käesoleva eeskirja rikkuja kannab vastutust seadusega ettenähtud korras.
- (2) Järelevalvet eeskirja täitmise üle teostab Vaivara Vallavalitsus.

7. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 20. Vaivara valla kalmistute kasutamise eeskirja jõustumine

(1) Senisel hauaplatsi kasutajal, st isikul, kelle nimele on kalmistute registris vormistatud hauaplatsi kasutamise õigus, on kohustus esitada kalmistu haldajale taotlus kasutuslepingu sõlmimiseks kolme aasta jooksul pärast eeskirja jõustumist. Kalmistu haldaja tagab pärast andmete kontrollimist esitatud taotluste alusel lepingute sõlmimise hiljemalt viie aasta jooksul arvates eeskirja jõustumisest.

(2) Enne eeskirja jõustumist sõlmitud kasutusleping kehtib selle kehtivuse tähtaja lõpuni, välja arvatud tähtajatu leping, mis lõpeb kümne aasta möödumisel kalmistuseaduse jõustumisest, kui hauaplatsi kasutaja ei ole selle aja jooksul sõlminud uut kasutuslepingut.

[RT IV, 23.11.2012, 2- jõust. 16.11.2012]

§ 21. Määruse jõustumine

- (1) Määrus jõustub 04. detsembril 2010. a.
- (2) Eeskirja § 2 lg 3, § 6, § 7, § 8, § 9 ja § 12 jõustuvad 15. jaanuaril 2011. a.